

Echografie van de prostaat

Binnenkort komt u naar Amsterdam UMC voor een echografisch onderzoek van de prostaat. In deze folder leest u meer over dit onderzoek.

Wat is de prostaat?

De prostaat is een klier die hoort tot de mannelijke geslachtsorganen. In deze klier wordt prostaatvocht gemaakt. Dit vocht vormt samen met het vocht uit de zaadblaasjes het grootste deel van de zaadlozing. De prostaat heeft normaal de grootte van een kastanje. Hij zit aan de onderzijde van de blaas, daar waar de blaas overgaat in de plasbuis. Bij ouder wordende mannen kan de prostaat gaan groeien en de plasbuis dichtdrukken. Dit komt door veranderingen in de hormoonproductie.

Dit kan eventueel klachten veroorzaken zoals:

- Moeilijk en vaak plassen;
- Druppelend plassen, zwakke straal;
- Veel aandrang en toch een kleine plas;
- 's Nachts vaak plassen.

Meestal gaat het om een goedaardige vergroting of ontsteking. Binnen de prostaat kan ook kwaadaardig weefsel ontstaan. Met echografie en eventueel andere onderzoeken kan de uroloog onderzoeken wat het probleem is.

Bij jongere mannen kan het in kader van fertiliteitsonderzoek nodig zijn een echo onderzoek uit te voeren om anatomische afwijkingen of cysten aan te tonen of een afwezigheid van zaadleiters of zaadblaasjes. Ook kan een functioneel probleem aanwezig zijn waardoor de zaadblaasjes zich tijdens een zaadlozing niet ledigen. Ook bij een prostaatontsteking kan het noodzakelijk zijn om een abces (pusophoging) aan te tonen.

Wat is een echografie van de prostaat?

Een echografie is een onderzoek met ultrageluidsgolven. Het geluid is voor de mens niet hoorbaar door de hoge frequentie. Deze ultrageluidsgolven worden geproduceerd door een sonde. Delen van het lichaam kaatsen de geluidsgolven terug waardoor dit zichtbaar wordt op een monitor. Dit beeld heet een echogram of kortweg echo. Echografie is een absoluut veilig onderzoek.

Bij een echografie van de prostaat gebruikt de arts een transrectale echosonde. Dit is een vingerdik apparaat, dat na aanbrengen van voldoende echogel, via de anus voorzichtig wordt ingebracht. Door het bewegen van de echosonde kan de arts de prostaat en de omgeving goed bekijken en beoordelen. Echografie van de prostaat is in het algemeen niet pijnlijk.

Hoe bereidt u zich voor op een echografie?

Voor het onderzoek is geen speciale voorbereiding nodig. Het is wenselijk dat de blaas licht tot matig gevuld is.

Hoe gaat de uitvoering van het onderzoek?

Het onderzoek gebeurt poliklinisch. Het duurt ongeveer 15 minuten. Er is een aparte kleedkamer waar u uw onderkleding kunt uittrekken. De bovenkleding houdt u aan. U gaat op uw linker zij op de onderzoekstafel liggen met opgetrokken knieën.

De arts tast eerst met de vinger de prostaat af. Op de echosonde (doorsnede 2½ cm) wordt een ruime hoeveelheid echogel aangebracht. De arts brengt de sonde enkele centimeters in uw anus. Het is belangrijk de sluitspier goed te ontspannen. Het onderzoek kan dan zelfs bij aanwezige kloofjes of aambeien pijnloos verlopen. Met behulp van de sonde worden prostaat en zaadblaasjes in beeld gebracht op een monitor. Zo kunnen we de prostaat nauwkeurig meten en de inwendige vorm bekijken. Mogelijke afwijkingen in de prostaat en omgeving worden zo zichtbaar.

Wanneer is de uitslag bekend?

De uitslag van de echografie krijgt u meteen te horen.

Hoe is de nazorg?

Na het onderzoek kunt u helemaal uitplassen voordat u naar huis vertrekt. U mag met het openbaar vervoer of eigen auto na het onderzoek naar huis.

Wat te doen bij ziekte of verhindering?

Als u door ziekte of om een andere reden niet naar de afspraak kunt komen, neemt u dan zo snel mogelijk contact op met ons. In uw plaats kan dan iemand anders geholpen worden.

Tot slot

Deze brochure geeft algemene voorlichting. Uw eigen situatie kan leiden tot een andere aanpak. Uw uroloog zal dit met u bespreken.

Heeft u nog vragen?

U kunt via Mijn Dossier uw afspraken inzien en wijzigen, uw uitslagen inzien of een vraag stellen aan uw zorgverlener.

Heeft u na vijf werkdagen nog geen reactie ontvangen, heeft u een dringende vraag of wilt u liever iemand telefonisch spreken? Belt u dan de polikliniek urologie:

- **Voor medisch inhoudelijke vragen aan de verpleegkundige belt u (020) 444 1103, optie 1.**
Om u beter van dienst te zijn krijgt u een terugbelverzoek tijdens het telefonisch spreekuur, deze is geopend op werkdagen tussen half 9 en half 10 in de ochtend en van 1 tot 2 uur in de middag. Kan uw vraag niet wachten tot het eerstvolgende telefonisch spreekuur, kiest u dan voor de optie spoed.
- **Voor vragen over uw afspraak belt u (020) 444 1103, optie 2.**
Wij zijn geopend op werkdagen van 9 uur in de ochtend tot 4 uur in de middag.
- **Voor spoedeisende zaken buiten kantooruren belt u het algemene nummer van het ziekenhuis, (020) 444 4444, en vraagt u naar de dienstdoende uroloog.**

Daarnaast kunt u voor informatie terecht op onze website: www.amsterdamumc.nl/urologie